

Plenarhandling

A9-0049/2024

21.2.2024

BETÄNKANDE

om sammanhållningspolitiken 2014–2020 – genomförande och resultat
i medlemsstaterna
(2023/2121(INI))

Utskottet för regional utveckling

Föredragande: Andrey Novakov

INNEHÅLL

	Sida
MOTIVERING – BAKGRUND OCH SLUTSATSER	4
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	10
BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN AV YTTRANDE HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN	39
SKRIVELSE FRÅN UTSKOTTET FÖR JORDBRUK OCH LANDSBYGDENS UTVECKLING.....	40
INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	43
SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	44

MOTIVERING – BAKGRUND OCH SLUTSATSER

I och med att ett årtionde av sammanhållningspolitiska investeringar närmar sig sitt slut är det dags att utvärdera politikens genomförande och resultat under den senaste programperioden och bidra till diskussionen om dess framtid.

Sammanhållningspolitiska investeringar i hela EU har haft exempellösa positiva effekter för regioner, städer, landsbygdsområden, gränsområden och avlägsna områden. Direkt eller indirekt har varje EU-medlemsstat upplevt de positiva effekterna av finansiering genom EU-budgeten. EU:s investeringar i transportinfrastruktur, energi, små och medelstora företag, kompetens, innovation, jordbruk, reformer och andra områden bygger upp EU i fredstid och återuppbygger unionen i kristider. Sammanhållningspolitikens mångprioriterade investeringsstrategi, i kombination med delad förvaltning, har bidragit till EU:s prioriteringar: Stöd till små och medelstora företag, forskning och innovation, digitalisering, jordbruk, stadsinfrastruktur, turism, stor transportinfrastruktur, kultur och utbildning, hälso- och sjukvård, gränsöverskridande projekt, energiomställning, energieffektivitet, klimat och miljö. Resultaten av de tusentals lokala projekten bekräftar den oundgängliga roll som regionala investeringar spelar genom sammanhållningspolitiken och befäster dess roll och synlighet i den fleråriga budgetramen.

Föredragandens slutsatser och rekommendationer bygger på de många tillgängliga uppgifterna om genomförandet av de viktigaste sammanhållningspolitiska fonderna 2014–2020: Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden (ESF) och sysselsättningsinitiativet för unga. Det finns naturligt nog knappare uppgifter om de sammanhållningsinstrument som antagits som svar på covid-19-pandemin och nu nyligen i samband med krisen i Ukraina och energikrisen: investeringsinitiativen mot effekter av coronaviruset (CRII och CRII+), React-EU (återhämtningsstöd för sammanhållning och till Europas regioner), Care (sammanhållningspolitiska insatser för flyktingar i Europa), Fast-Care (flexibelt stöd till territorier) och Safe (Supporting Affordable Energy). Detta beror på att det inte har gått tillräckligt med tid för att få en ordentlig inblick. Föredraganden anser dock att vissa lärdomar kan dras av en preliminär bedömning av investeringar, trots vissa begränsningar.

För att utarbeta detta betänkande har föredraganden inte bara undersökt effektiviteten i genomförandet av fonderna 2014–2020, utan även politikens faktiska effektivitet; ett ökat fokus på prestationer och resultat var trots allt ett av de viktigaste inslagen för denna period. Utöver det finansiella genomförandet tittade föredraganden med andra ord på tillgängliga uppgifter om de faktiska resultaten av investeringarna för att försöka fastställa hur de tillgängliga sammanhållningsinstrumenten har uppnått det sammanhållningsmål som fastställs i fördraget samt prioriteringarna i unionens strategi för smart och hållbar tillväxt för alla.

Denna utvärdering har inneburit att föredraganden har konfronterats med de utmaningar som sammanhållningspolitiken står inför, varav några har diskuterats ingående i utskottet för regional utveckling (REGI) under den senaste valperioden. Trots den översyn av politiken som ägde rum före den nuvarande programperioden befinner sig sammanhållningspolitiken återigen vid en vändpunkt: Den måste konkurrera med andra instrument och genomförandemodeller och förväntas uppfylla allt fler långsiktiga prioriteringar samtidigt som den i allt högre grad är involverad när det gäller att reagera på nödsituationer.

Sammanhållningspolitikens överlevnad kommer att vara beroende av ett framgångsrikt slutförande av perioden 2014–2020 och ett effektivt genomförande av programmen för 2021–2027 samt av dess förmåga att förnya sig, anpassa sig till en föränderlig värld och ta itu med nya utmaningar. Föredragandens avsikt är att slutsatserna och rekommendationerna i detta betänkande ska tjäna som underlag för den pågående interinstitutionella debatten om dessa frågor och på så sätt bidra till utformningen av den framtida sammanhållningsramen.

Förfarande och källor

Föredraganden har bland annat förlitat sig på följande källor:

- Diskussioner i REGI-utskottet med kommissionen och medlemsstaternas ständiga representanter om genomförandet av de sammanhållningspolitiska fonderna (ett pågående arbete inleddes i juli 2022).
- Publikationer från parlamentets utredningstjänster¹, bland annat följande: en studie från parlamentets utredningsavdelning B om utnyttjandegrad² (preliminära resultat).
- En analys av tillgängliga uppgifter, inbegripet de öppna databaser om sammanhållningspolitiken som förvaltas av kommissionens generaldirektorat för regional- och stadspolitik (GD Regionalpolitik), plattformen för öppna data för sammanhållningspolitiken, resultattavlan för coronaviruset och Kohesio.
- Kommissionens källor³, inbegripet den åttonde rapporten om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning och de årliga genomföranderapporterna för EU:s struktur- och investeringsfonder (ESI-fonderna)⁴.
- En granskning från Europaparlamentets utredningstjänst av studier från andra EU-institutioner, däribland revisionsrätten⁵ och Europeiska investeringsbanken (EIB)⁶, policydokument⁷ och utvärderingar av den politik som genomförs av enskilda medlemsstater⁸.

¹ Se exempelvis: Financial Implementation of European Structural and Investment Funds, juni 2018; Cohesion policy and climate change, april 2021; Cohesion policy in EU coal regions, januari 2023.

² [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2023/747284/IPOL_STU\(2023\)747284_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2023/747284/IPOL_STU(2023)747284_EN.pdf).

³ Se även: [Key achievements of cohesion policy](#), Europeiska kommissionen; Evaluation of e-Cohesion 2014–2020, slutrapport, GD Regional- och stadspolitik, Europeiska kommissionen, 2023; Årlig verksamhetsrapport 2021 – Regional- och stadspolitik, Europeiska kommissionen, april 2022; Årlig verksamhetsrapport 2022 – Regional- och stadspolitik, Europeiska kommissionen, juni 2023; Preliminary evaluation of the support provided by ESF and FEAD under the Coronavirus Response Investment Initiatives (CRII and CRII+), arbetsdokument från kommissionens avdelningar (SWD(2023)0249).

⁴ Sammanfattande rapporter för 2022 och 2023 om de årliga genomföranderapporterna för programmet för perioden 2014–2020 (COM(2023)0039, SWD(2023)0022, COM(2024)0006, SWD(2024)0002).

⁵ Se t.ex. följande publikationer från revisionsrätten: Årsrapport om genomförandet av EU:s budget för budgetåret 2022; Särskild rapport 24/2021 - Prestationsbaserad finansiering inom sammanhållningspolitiken: ambitiösa förändringar, men hinder för förverkligandet kvarstod under perioden 2014–2020; Särskild rapport nr 08/2022 - Eruf-stöd till små och medelstora företags konkurrenskraft; Särskild rapport nr 23/2022 - Synergier mellan Horisont 2020 och de europeiska struktur- och investeringsfonderna; Särskild rapport 27/2022: EU:s stöd till gränsöverskridande samarbete med grannländer; Särskild rapport nr 22/2022 - EU:s stöd till kolregioner; Särskild rapport nr 02/2022 - Energieffektivitet i företag; Särskild rapport nr 09/2022 - Klimatutgifterna i EU:s budget för 2014–2020.

⁶ The state of local infrastructure investment in Europe, EIB Municipalities Survey 2022–2023, juli 2023.

⁷ Strengthening governance of EU funds under Cohesion Policy - administrative capacity building roadmaps, OECD, januari 2020; The delivery system of Cohesion Policy now and in the future, Spatial Foresight and ÖIR, för Regionkommittén, 2023.

⁸ Se exempelvis: Evaluation of the results of the Youth Employment Initiative; [Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés - eredményeinek értékelése](#), Equinox Consulting, 2018; [Assessment of labour market integration](#)

- Arbetet i högnivågruppen för sammanhållningspolitikens framtid.
- Den offentliga utfrågning om förenkling av sammanhållningspolitiken som hölls i REGI-utskottet den 23–24 oktober 2023.
- Det interparlamentariska utskottssammanträde om sammanhållningspolitikens framtid som REGI-utskottet anordnade den 7 november 2023.
- Kontakter med kommissionen, förvaltningsmyndigheter, regionala och lokala myndigheter samt andra intressenter.

[support schemes](#)', GKI Gazdaságkutató, januari 2021; Evaluation of the YEI, Wolf-Watz, O. och Öhlin, J., 2018, december 2018; [Übergreifende Programmevaluierung der Förderung durch den Europäischen Sozialfonds \(ESF\) im Freistaat Thüringen in der Förderperiode 2014 bis 2020 - Abschlussbericht](#), Institut für Sozialökonomische Strukturanalysen, 2020.

Sammanhållningspolitiken under perioden 2014–2020

En ny ram

Under perioden 2014–2020 infördes en enda uppsättning regler för EU:s fem struktur- och investeringsfonder. Syftet var att öka samordningen och komplementariteten och upprätta en stark koppling till unionens strategi för smart och hållbar tillväxt för alla (Europa 2020-strategin). Eruf, Sammanhållningsfonden och ESF blev en av investeringspelarna i Europa 2020-strategin, samtidigt som de bidrog till sammanhållningsmålen. Genom artikel 9 i förordningen om gemensamma bestämmelser omvandlades Europa 2020-strategins prioriteringar till elva tematiska mål, som var och en av de europeiska struktur- och investeringsfonderna skulle stödja.

Dessutom hade Eruf, ESF och Sammanhållningsfonden det särskilda målet att stödja investeringar för tillväxt och sysselsättning i alla regionkategorier. Eruf stödde också målet Europeiskt territoriellt samarbete.

För att avrunda den strategiska programplaneringen skapade förordningen om gemensamma bestämmelser en starkare koppling till landsspecifika rekommendationer och tillhandahöll verktyg och vägledning för att uppnå synergier mellan fonderna, såsom möjligheten till flerfondsprogram, integrerade territoriella investeringar, lokalt ledd utveckling (LLU) och gemensamma handlingsplaner.

Dessutom infördes genom den nya ramen nya mekanismer för att förbättra politikens effektivitet, såsom resultatramen, resultatreserven och förhandsvillkoren. Den innehöll också viktiga förenklingsåtgärder, enklare rapporteringskrav, införande av e-sammanhållning och vissa steg mot en resultatbaserad förvaltning.

Slutligen stärkte den nya ramen politikens territoriella dimension jämfört med föregående programperiod. Exempel på detta är den gemensamma strategiska ram som bifogas förordningen om gemensamma bestämmelser och den europeiska uppförandekoden för partnerskap.

Sammanhållning som ett krishanteringsverktyg

Sedan 2020 har flera större kriser skakat EU och resten av världen. Covid-19-pandemin, Rysslands anfallskrig mot Ukraina och den energikris som den utlöste har fått allvarliga konsekvenser för människor och företag i alla EU:s regioner. Sammanhållningspolitiken spelade en viktig roll i EU:s reaktion på denna svåra situation. Under 2020 gav en rad ändringar av reglerna för 2014–2020, CRII och CRII +, medlemsstaterna större flexibilitet att använda sammanhållningsfonderna för att stödja utsatta människor, företag och hälso- och sjukvårdssektorn. 2021 gjordes ytterligare medel tillgängliga genom React-EU för att stödja framtidsinriktade åtgärder.

2022 hjälpte den flexibilitet som infördes genom Care och Fast-Care medlemsstaterna att omfördela tillgängliga medel för 2014–2020 till stöd för människor som flyr från Ukraina. Ramen för 2014–2020 ändrades ytterligare av Safe som en del av RePowerEU. Tack vare detta initiativ kunde sammanhållningspolitiken hjälpa utsatta hushåll och små och medelstora företag att hantera den kraftiga ökningen av energikostnaderna till följd av kriget i Ukraina.

Resultat av genomförandet

Föredraganden har granskat genomförandet av investeringar som gjorts inom ramen för sammanhållningspolitikens rättsliga ram för 2014–2020, på grundval av förordning (EU) nr 1303/2013⁹. I februari 2024 uppgick EU:s betalningar för de viktigaste fonder genom vilka politiken genomfördes (Eruf, Sammanhållningsfonden och ESF), tillsammans med sysselsättningsinitiativet för unga, till totalt 368 miljarder euro¹⁰ för perioden 2014–2020, med en utnyttjandegrad på 91 % (exklusive nationell medfinansiering och React-EU).

När det gäller betalningar har perioden 2014–2020 följt projektets normala livscykel, om än långsammare. Betalningarna inleddes sent och var långsamma i början av perioden (7,6 % i slutet av 2016). Även om takten på betalningarna ökade avsevärt från och med 2017 hade de flesta medlemsstater från och med 2018 långsammare betalningsnivåer än i motsvarande skede under den föregående programperioden. Detta kan hävdas bero på att ramen för perioden 2014–2020 antogs ganska sent, bara några dagar innan den officiellt inleddes. Det tog också längre tid än väntat att utse nationella myndigheter och uppfylla de förutsättningar som fastställts för förhandsvillkoren. Det är fortfarande oklart hur ändringen av reglerna för tillbakadragande (n+3) påverkar genomförandetakten.

Från och med 2020 har genomförandet påverkats först av covid-19-pandemin och därefter av flykting- och energikrisen. Omprogrammeringsinsatserna inom ramen för CRII+ och möjligheten till medfinansiering på 100 % genom Care, bland andra åtgärder, bidrog till att öka utgiftsnivåerna under 2020, 2021 och 2022. I slutet av 2022 var dock utnyttjandegraden (exklusive React-EU) endast 77 %.

Utgifterna har ökat betydligt under 2023, vilket innebär att man nu nått samma procentandel för genomförande som man hade uppnått vid samma tidpunkt under perioden 2007–2013. Det totala finansiella genomförandet har dock varit långsammare än under föregående period. Flera program står inför tillbakadraganden om de inte uppnår sina betalningsmål, och betydande skillnader kan observeras mellan medlemsstater, regioner och på nivån för tematiska mål (TM). Betalningarna till övergångsregioner tenderar att vara långsammare, liksom utgifterna för TM 5 (anpassning till klimatförändringar), TM 4 (koldioxidsnål ekonomi), TM 11 (administrativ kapacitet) och TM 6 (miljö).

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006, EUT L 347 20.12.2013, s. 320.

¹⁰ [Plattformen för öppna data](#) för sammanhållningspolitiken, databasen för EU-betalningar, konsulterad den 9 februari 2024.

När det gäller den finansiering som finns tillgänglig inom ramen för React-EU har hittills endast omkring 50 % av de totala tillgängliga medlen betalats ut till medlemsstaterna¹¹. Det finns en risk, som redan påpekats av Europeiska revisionsrätten, att medlemsstaterna skyndar sig att använda de tillgängliga medlen före periodens slut och inte ägnar tillräcklig uppmärksamhet åt resultat och valuta för pengarna.

När det gäller utnyttjandemönstren är ungefär en tredjedel av medlemsstaterna sena. Medan den nuvarande genomsnittliga betalningsnivån i EU är 91 % släpar några av de äldre och större medlemsstaterna betydligt efter. De ihållande låga utnyttjandemönstren i vissa medlemsstater tyder på underliggande strukturella problem, som regelbundet leder till ett stort tryck på myndigheterna mot slutet av programperioden och skulle så småningom kunna leda till otillfredsställande resultat och mindre effektiva investeringar, eller till att tillgängliga medel går förlorade.

Vi kan därför dra slutsatsen att en långsam utnyttjandegrad är ett stort problem i vissa medlemsstater. Överenskommelser om den fleråriga budgetramen nås sent och detta försenar konsekvent antagandet av regelverket för sammanhållningspolitiken under varje programperiod. Detta bör också hanteras bättre under kommande programperioder. Dessutom visar tidigare analyser att förseningarna i utnyttjandet av EU:s strukturfonder tenderar att ackumuleras över programperioderna. Preliminära data för perioden 2021–2027 tyder på att utnyttjandet är ännu lägre i den nuvarande cykeln än under 2014–2020.

Utnyttjandet är dock bara en aspekt av genomförandet. I sitt förberedande arbete inför detta betänkande identifierade föredraganden ytterligare faktorer¹² som har påverkat genomförandet och effektiviteten i sammanhållningspolitiken under perioden 2014–2020, däribland komplexa regler och förfaranden, administrativa bördor, de lokala och regionala myndigheternas kapacitet, priskrisen och den brist på arbetskraft som under den senaste tiden har drabbat EU. Dessa ligger till grund för rekommendationerna i förslaget till resolution.

Programplanering, omprogrammering, genomförande och avslutande av investeringar inom ramen för sammanhållningspolitiken påverkar de politiska resultaten nationellt, men framför allt lokalt, dvs. på regional och subregional nivå. Förordningen om gemensamma bestämmelser för sammanhållningspolitiken och de sektorsspecifika förordningar som omfattas av förordningen om gemensamma bestämmelser har förbättrats med tiden. De ändringar som infördes i förordningarna för 2021–2027 tog itu med ett antal utmaningar. Ett område för förbättring som dock ännu inte har åtgärdats i tillräckligt stor utsträckning är genomförandet på lokal nivå genom lokala myndigheter, inbegripet kommuner. Föredraganden har därför inriktat betänkandet på rekommendationer för lokal nivå.

¹¹ [Plattformen för öppna data för sammanhållningspolitiken, React-EU](#), konsulterad den 9 februari 2024.

¹² En mer ingående analys av hindren för utnyttjande ges till exempel i en studie från parlamentets utredningsavdelning B om utnyttjandegrad.

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om sammanhållningspolitiken 2014–2020 – genomförande och resultat i medlemsstaterna (2023/2121(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 174 och 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006¹ (*förordningen om gemensamma bestämmelser*),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om särskilda bestämmelser för målet Investering för tillväxt och sysselsättning samt om upphävande av förordning (EG) nr 1080/2006²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1300/2013 av den 17 december 2013 om Sammanhållningsfonden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1084/2006³,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 av den 17 december 2013 om särskilda bestämmelser för stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden till målet Europeiskt territoriellt samarbete⁴,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska socialfonden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1081/2006⁵,

¹ EUT L 347, 20.12.2013, s. 320.

² EUT L 347, 20.12.2013, s. 289.

³ EUT L 347, 20.12.2013, s. 281.

⁴ EUT L 347, 20.12.2013, s. 259.

⁵ EUT L 347, 20.12.2013, s. 470.

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/460 av den 30 mars 2020 om ändring av förordningarna (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013 och (EU) nr 508/2014 vad gäller särskilda åtgärder för att mobilisera investeringar i medlemsstaternas hälso- och sjukvårdssystem samt i andra sektorer av deras ekonomier som reaktion på covid-19-utbrottet (Investeringsinitiativ mot effekter av coronavirus)⁶,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/558 av den 23 april 2020 om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013 och (EU) nr 1301/2013 vad gäller särskilda åtgärder för att tillhandahålla extraordinär flexibilitet vid användningen av de europeiska struktur- och investeringsfonderna för att hantera covid-19-pandemin⁷ (investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/562 av den 6 april 2022 om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013 och (EU) nr 223/2014 vad gäller sammanhållningspolitiska insatser för flyktingar i Europa (Care)⁸,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2039 av den 19 oktober 2022 om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013 och (EU) 2021/1060 vad gäller ytterligare flexibilitet för att hantera konsekvenserna av Ryska federationens militära angrepp Fast (flexibelt stöd till territorier) – Care⁹
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 4 februari 2022 om den åttonde sammanhållningsrapporten: Sammanhållning i Europa på väg mot 2050 (COM(2022)0034),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 17 januari 2023 Utnyttja talangen i Europas regioner (COM(2023)0032),
- med beaktande av kommissionens förslag av den 29 maj 2018 till Europaparlamentets och rådets förordning om en mekanism för lösning av rättsliga och administrativa problem i ett gränsöverskridande sammanhang (COM(2018)0373),
- med beaktande av kommissionens ändrade förslag av den 12 december 2023 till Europaparlamentets och rådets förordning om en mekanism för lösning av rättsliga och administrativa problem i ett gränsöverskridande sammanhang (COM(2023)0790),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 30 juni 2021 *En långsiktig vision för EU:s landsbygdsområden – för starkare, sammanlänkade, resilienta och välmående landsbygdsområden 2040* (COM(2021)0345),
- med beaktande av EU:s territoriella agenda 2030, som antogs vid det informella mötet med ministrarna med ansvar för territoriell sammanhållning och/eller territoriell utveckling den 1 december 2020,

⁶ EUT L 99, 31.3.2020, s. 5.

⁷ EUT L 130, 24.4.2020, s. 1.

⁸ EUT L 109, 8.4.2022, s. 1.

⁹ EUT L 275, 25.10.2022, s. 23.

- med beaktande av 2022 års rapport från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC) *Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change* – arbetsgrupp III – bidrag till den sjätte utvärderingsrapporten från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar,
- med beaktande av IPCC:s särskilda rapport från 2018 *Global warming of 1.5 °C* – effekterna av en global uppvärmning på 1,5 °C över förindustriella nivåer och relaterade globala växthusgasutsläppsvägar i samband med kraftfullare globala åtgärder gällande klimatförändringshotet, hållbar utveckling och fattigdomsutrotning,
- med beaktande av IPCC:s särskilda rapport från 2019 *Climate change and land*: en särskild rapport från FN:s klimatpanel om klimatförändringar, ökenspridning, markförstöring, hållbar markförvaltning, livsmedelstrygghet och flöden av växthusgaser i landekosystem,
- med beaktande av IPCC:s särskilda rapport från 2019 om havet och kryosfären i ett förändrat klimat,
- med beaktande av det avtal som antogs vid den 21:a partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (COP21) i Paris den 12 december 2015 (Parisavtalet),
- med beaktande av sin resolution av den 23 november 2023 om att utnyttja talangen i Europas regioner¹⁰,
- med beaktande av sin resolution den 9 maj 2023 om sammanhållningspolitikens roll i hanteringen av flerdimensionella miljöutmaningar i Medelhavsområdet¹¹,
- med beaktande av sin resolution av den 15 september 2022 om den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i unionen: Åttonde sammanhållningsrapporten¹²,
- med beaktande av sin resolution av den 15 september 2022 om EU:s gränsregioner: Levande laboratorier för europeisk integration¹³,
- med beaktande av sin resolution av den 15 februari 2022 om utmaningar för stadsområden efter covid-19-pandemin¹⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 14 september 2021 *Mot ett starkare partnerskap med EU:s yttersta randområden*¹⁵,
- med beaktande av sin resolution av den 20 maj 2021 om vändande av den demografiska tendensen i EU-regioner med hjälp av instrument inom sammanhållningspolitiken¹⁶,

¹⁰ Antagna texter, P9_TA(2023)0439.

¹¹ EUT C, C/2023/1061, 15.12.2023, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202301061.

¹² EUT C 125, 5.4.2023, s. 100.

¹³ EUT C 125, 5.4.2023, s. 114.

¹⁴ EUT C 342, 6.9.2022, s. 2.

¹⁵ EUT C 117, 11.3.2022, s. 18.

¹⁶ EUT C 15, 12.1.2022, s. 125.

- med beaktande av sin resolution av den 25 mars 2021 om sammanhållningsstrategier och regionala miljöstrategier i kampen mot klimatförändringar¹⁷,
- med beaktande av sin resolution av den 13 juni 2018 om sammanhållningspolitiken och den cirkulära ekonomin¹⁸,
- med beaktande av sin resolution av den 13 mars 2018 om regioner som släpar efter i EU¹⁹,
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den 29 november 2023 om sammanhållningspolitikens framtid efter 2027²⁰,
- med beaktande av EU:s årsrapport 2022 om tillståndet i regionerna och kommunerna,
- med beaktande av studien *EU lagging regions: state of play and future challenges*, som offentliggjordes av generaldirektoratet för unionens interna politik den 26 oktober 2020²¹,
- med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen och artikel 1.1 e i, och bilaga 3 till, talmanskonferensens beslut av den 12 december 2002 om förfarandet för beviljande av tillstånd att utarbeta initiativbetänkanden,
- med beaktande av skrivelsen från utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för regional utveckling (A9-0049/2024), och av följande skäl:
 - A. Under programperioden 2014–2020 stödde sammanhållningspolitiken, som är EU:s viktigaste investeringspolitik, effektivt dess fördragsbaserade mål att uppnå ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i hela EU. Sammanhållningspolitiken var också en viktig investeringspelare i Europa 2020-strategin genom att den bidrog till strategins mål att uppnå smart och hållbar tillväxt för alla. Sammanhållningspolitiken är det enda utvecklingsinstrument som är inriktat på regionala och lokala behov och som bland annat tar itu med klimatförändringarnas negativa effekter.
 - B. Klimatförändringarna påverkar alla EU:s regioner och leder till drastiska förändringar i människors liv. Klimatförändringarna utgör därför ett betydande hot mot unionens sammanhållning.

¹⁷ EUT C 494, 8.12.2021, s. 26.

¹⁸ EUT C 28, 27.1.2020, s. 40.

¹⁹ EUT C 162, 10.5.2019, s. 24.

²⁰ EUT C, C/2024/1041, 09.02.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202401041.

²¹ Study – Research for the Committee on Regional Development, ‘EU lagging regions: state of play and future challenges, Europaparlamentet, generaldirektoratet för unionens interna politik, utredningsavdelning för struktur- och sammanhållningspolitik, den 26 oktober 2020.

- C. Sammanhållningspolitiska investeringar i hela EU har haft exempellösa positiva effekter för regioner, städer, öar, landsbygdsområden, gränsområden och avlägsna områden. Direkt eller indirekt har varje EU-medlemsstat upplevt de positiva effekterna av finansiering genom EU-budgeten. Resultaten av en mängd lokala projekten bekräftar den oundgängliga roll som regionala och lokala investeringar spelar genom sammanhållningspolitiken och betonar dess roll och synlighet i den fleråriga budgetramen.
- D. Sammanhållningspolitikens mångprioriterade investeringsstrategi, i kombination med delad förvaltning, har bidragit till EU:s prioriteringar, nämligen stöd till små och medelstora företag, forskning och innovation, digitalisering, landsbygdsutveckling, bättre stadsinfrastruktur, hållbar turism, transportinfrastruktur, kultur och utbildning, hälso- och sjukvård, socialpolitik, gränsöverskridande projekt, energiomställning, energieffektivitet, klimat och miljö.
- E. Genom instrument såsom investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset och investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus (CRII och CRII+), sammanhållningsinsatser för flyktingar i Europa (Care), flexibelt stöd till territorier (Fast-Care) och stöd till energi till överkomliga priser (Safe) har sammanhållningspolitiken fungerat som ett strukturellt skydd mot de många på varandra följande kriser som har drabbat unionen under programperioden 2014–2020, såsom covid-19-pandemin, då den skyddade arbetstillfällena, hjälpte de drabbade företagen och lindrade flykting-, energi- och inflationskriserna till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina.
- F. Sammanhållningspolitiken binder samman EU. Att minska dess budget och/eller åternationalisera den skulle kunna försvaga EU och underblåsa EU-fientliga stämningar i hela unionen.
- G. EU-agendan för städer, som bygger på Leipzigstadgan, stöder målen i den territoriella agendan 2030.
- H. De utmaningar som EU:s regioner står inför identifieras och hanteras på territoriell nivå. Den upprepade användningen av sammanhållningspolitiken för att hantera kriser och nödsituationer äventyrar politikens bärkraft. Revisionsrätten har påpekat att effekterna av denna ständiga urholkning av sammanhållningsresurserna på politikens långsiktiga mål måste analyseras noggrant²².
- I. Sammanhållningspolitiken är en långsiktig investeringspolitik och bör inte bli en förstahandskälla för nödfinansiering för att hantera eventuella utmaningar eller oförutsedda händelser, eftersom detta undergräver politikens strategiska tillvägagångssätt. Tydliga regler bör fastställas för användningen av sammanhållningspolitiska medel för att säkerställa både en strukturell strategi och behovet av att hantera oförutsedda händelser.

²² Europeiska revisionsrätten, särskild rapport nr 02/2023 '[Anpassning av reglerna för sammanhållningspolitiken för att hantera covid-19-pandemin](#)', 2.2.2023.

- J. Det finns ett ökande antal fonder och instrument som är spridda inom olika rättsliga och strategiska ramar, särskilt faciliteten för återhämtning och resiliens, som har sammanhållningsprioriteringar enligt en annan rättslig ram och genomförandemodell, och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), som inte längre är en del av de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna).
- K. Politiken urholkas smygande genom framväxten av tematiska fonder och initiativ som stöder särskilda sektorer eller mål och är beroende av bidrag från sammanhållningspolitiken, såsom den europeiska plattformen för strategisk teknik, akten till stöd för ammunitionstillverkning, återhämtningsstödet för sammanhållning och till Europas territorier (React-EU) och RePowerEU. Detta försvagar politikens territoriella inriktning.
- L. En effektiv förvaltning av de sammanhållningspolitiska fonderna är avgörande för att uppnå regionala och lokala utvecklingsmål och utvecklingsbehov.
- M. Systemet för övervakning av de sammanhållningspolitiska fonderna skapades främst för att upptäcka fel, men är inte lika bra på att upptäcka bedrägerier.
- N. Bedrägeribekämpningen bör baseras på ett ökat och direkt samarbete mellan kommissionens avdelningar och Europeiska åklagarmyndigheten. Avsaknaden av tydlig åtskillnad mellan fel, anomalier och bedrägerier försvårar och betungar avsevärt förvaltningen och genomförandet av sammanhållningspolitiken.
- O. Det försenade antagandet av den fleråriga budgetramen 2021–2027, den senaste tidens många kriser och införandet av instrumenten inom ramen för NextGenerationEU hindrade ett snabbt genomförande av sammanhållningspolitiken i hela EU, medförde utmaningar i fråga om programplanering och genomförande och skapade osäkerhet när det gäller planerade regionala och lokala EU-investeringar.
- P. Eftersom den rättsliga grunden för faciliteten för återhämtning och resiliens är artikel 175 i EUF-fördraget borde medlemsstaterna och kommissionen ha eftersträvat målen om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning och effektivt samordnat med sammanhållningspolitiken.
- Q. Medlemsstaterna har i flera fall genomfört faciliteten för återhämtning och resiliens parallellt med sammanhållningspolitiken, ofta utan dialog eller samarbete med de lokala och regionala myndigheterna, även när det gäller sammanfattningen av vad som genomförts. EU:s regioner är ofta mer villiga och kapabla än medlemsstaternas regeringar att genomföra denna finansiering.

- R. Den sista genomförandefasen av den fleråriga budgetramen 2014–2020 var särskilt krävande, eftersom slutet av programperioden, den ytterligare finansiering som tillhandahölls som svar på den senaste tidens kriser, inbegripet genom NextGenerationEU, och början av programperioden 2021–2027 överlappade tidsmässigt och satte ytterligare press på nationella, regionala och lokala förvaltningar, vilket bromsade genomförandet och negativt påverkade deras övervaknings- och revisionsmöjligheter. Enligt Europeiska revisionsrätten kan trycket på att spendera stora belopp under en mycket kort tidsperiod tyvärr ha bidragit till en ökning av oriktiga utgifter²³.
- S. Genomförandegraderna för sammanhållningspolitiken varierar avsevärt mellan medlemsstaterna och mellan finansieringsprogrammen. Vissa medlemsstater och regioner har genomgående låga genomförandenivåer, vilket kräver att ytterligare uppmärksamhet ägnas åt effektiviteten i förvaltningen av dessa program.
- T. Trots de förbättringar av lagstiftningen som infördes under programperioden 2014–2020 och förbättringarna i regelverket för 2021–2027 kvarstår fortfarande ett antal utmaningar. Politiken har visat sig vara mycket komplex att genomföra för förvaltningsmyndigheterna, de behöriga lokala och regionala enheterna och för slutmottagarna.
- U. Reglerna för offentlig upphandling, tillsammans med ytterligare nationell revision och övervakning, skapar i många medlemsstater en ytterligare börda för förvaltande myndigheter och stödmottagare.
- V. Det är av yttersta vikt att följa ett strategiskt tillvägagångssätt under hela programperioden, men det bör samtidigt vara möjligt att ompröva och anpassa detta tillvägagångssätt efter halva tiden. Det behövs dock en tillräcklig grad av flexibilitet i programplaneringen för sammanhållningspolitiken för att hantera oväntade händelser som inträffar under programperioden.
- W. Sammanhållningspolitisk finansiering bör ske i enlighet med EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna, rättsstatens principer och den europeiska uppförandekoden för partnerskap²⁴.
- X. Principerna om flernivåstyre och partnerskap måste stärkas avsevärt för att den lokala och regionala nivån effektivt ska kunna involveras i programplanering, omprogrammering och genomförande av EU-fonder.
- Y. Sammanhållningspolitiken har på ett effektivt sätt bidragit till att minska skillnaderna under årens lopp, men såsom framgår av den åttonde sammanhållningsrapporten kvarstår vissa ojämlikheter mellan medlemsstaterna, mellan och inom regioner, mellan olika typer av områden (enligt artiklarna 174 och 349 i EUF-fördraget) och inom de rikaste stadsområdena. Nya skillnader, såsom den regionala innovationsklyftan, har också uppstått.

²³ Europeiska revisionsrättens [årsrapport om genomförandet av EU:s budget för budgetåret 2022](#), 5.10.2023.

²⁴ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 240/2014 av den 7 januari 2014 om den europeiska uppförandekoden för partnerskap inom ramen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna (EUT L 74, 14.3.2014, s. 1).

- Z. De yttersta randområdena och öregionerna med status som utomeuropeiska länder och territorier har ett stort antal strukturella begränsningar och är mindre utvecklade än inlandsregionerna i sina medlemsstater. Ett stabilt och förutsägbart regelverk är särskilt viktigt för en effektiv förvaltning av de sammanhållningspolitiska fonderna i dessa regioner.
- AA. Den gröna och den digitala omställningen rör sig i mycket olika takt i EU och bör hanteras korrekt för att undvika negativa konsekvenser för vissa regioner och ännu större skillnader.
- AB. Medan de östra EU-regionerna har kommit ikapp har andra regioner, särskilt i södra EU, stagnerat. Vissa regioner har fastnat i en utvecklingsfälla, som kännetecknas av långa perioder av långsam eller negativ tillväxt, med låg produktivitet och låga sysselsättningsnivåer.
- AC. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har särskilt påverkat EU:s östra gränsområden.
- AD. Det demografiska åldrandet i EU som helhet har lett till en minskande befolkning i arbetsför ålder. Flera EU-regioner erfar ständigt att deras unga och kvalificerade arbetstagare flyttar bort. Landsbygdsregioner, randområden, yttersta randområden och regioner i industriell omvandling i EU påverkas särskilt av denna oroande demografiska utveckling. Om denna utveckling inte åtgärdas kommer den att få oönskade långsiktiga effekter på EU.
- AE. EU:s föranslutnings- och utvidgningsprocesser kräver en väl avvägd och målinriktad roll för regional utveckling och sammanhållningspolitik.

Resultat

1. Europaparlamentet noterar att medlemsstaternas utvärderingar av resultaten av de sammanhållningspolitiska investeringarna 2014–2020 visar att sammanhållningspolitiken i allmänhet gav positiva resultat på de områden som den stödde.^{25 26} Parlamentet konstaterar att sådana investeringar har bidragit till Europa 2020-strategins mål om smart och hållbar tillväxt för alla.

²⁵ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar av den 30 januari 2023 om sammanfattningen av resultaten av utvärderingarna av de europeiska struktur- och investeringsfondernas program 2014–2020 som åtföljer den sammanfattande rapporten för 2022 (SWD(2023)0022).

²⁶ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar av den 15 januari 2024 om sammanfattningen av resultaten av utvärderingarna av de europeiska struktur- och investeringsfondernas program 2014–2020 som åtföljer den sammanfattande rapporten för 2023 (SWD(2024)0002).

2. Europaparlamentet välkomnar sammanhållningspolitikens bidrag till forskning och innovation, eftersom det bl.a. har stärkt samarbetet mellan forskarsamhället och företagen och bidragit till att göra forskning till säljbara produkter eller tjänster. Parlamentet noterar att enligt kommissionens siffror hade i slutet av 2022 över 75 000 företag samarbetat med forskningsinstitut och omkring 37 000 hade introducerade nya produkter på marknaden tack vare stöd via Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf)²⁷. Parlamentet noterar vidare att vid samma tidpunkt arbetade över 72 000 forskare vid bättre anläggningar²⁸. Parlamentet understryker att sammanhållningspolitiken också har bidragit till att överbrygga den digitala klyftan mellan regioner genom att stödja utvecklingen av infrastruktur för informations- och kommunikationsteknik i mindre utvecklade regioner. Parlamentet välkomnar att 7,8 miljoner hushåll till följd av detta hade fått bättre tillgång till bredband i slutet av 2022²⁹.
3. Europaparlamentet påpekar att det sammanhållningspolitiska stödet också har medfört påtagliga fördelar för tusentals små och medelstora företag. Parlamentet betonar att detta har varit ett av de områden där Eruf-stödet har fungerat bäst. Parlamentet understryker att Eruf hade gett stöd till över 2,2 miljoner företag i slutet av 2022, vilket skapade ca 370 000 arbetstillfällen³⁰. Parlamentet konstaterar att de utvärderingar som gjorts i Tjeckien, Polen, Tyskland, Nederländerna och Österrike innehåller exempel på små och medelstora företag som blivit mer konkurrenskraftiga och innovativa, ökat sin produktivitet och fått bättre tillgång till internationella marknader³¹.

²⁷ Kommissionens rapport av den 15 januari 2024 *Europeiska struktur- och investeringsfonder – Sammanfattande rapport 2023 om programmen på grundval av de årliga genomföranderapporterna för 2014–2020* (COM(2024)0006).

²⁸ Europeiska kommissionen, '[Key achievements of Regional Policy 2014-2020](#)', konsulterad den 20 februari 2024.

²⁹ Idem.

³⁰ Idem.

³¹ SWD(2023)0022.

4. Europaparlamentet understryker att sammanhållningen också har spelat en viktig roll i övergången till en koldioxidsnål ekonomi. Parlamentet konstaterar att en minskad energiförbrukning i byggnader är en viktig del av denna omställning och att stödet från sammanhållningspolitiken på detta område redan har gett resultat. Parlamentet välkomnar det faktum att medlemsstaternas utvärderingar visar att åtgärderna för att förbättra energieffektiviteten har varit ändamålsenliga i hela EU³². Parlamentet noterar att Eruf i slutet av 2022 hade bidragit till att förbättra energieffektiviteten i 550 000 hushåll. Parlamentet betonar att det finns bevis för att sammanhållningspolitiken stödde investeringar i flera kolregioner, vilka bidrog till utfasningen av fossila bränslen. Parlamentet noterar att insatserna i Asturien i Spanien var inriktade på sysselsättning för ungdomar och kvinnor på landsbygden, i syfte att främja entreprenörskap och social delaktighet. Parlamentet noterar också att i regionen Yugoiztochen i Bulgarien har sammanhållningsfonderna varit inriktade på energieffektivitet, modernisering av små och medelstora företag och främjande av kompetensutveckling³³. Parlamentet erkänner att åtgärder som är inriktade på produktion av förnybar energi har ökat kapaciteten för förnybar produktion i EU med 6 000 MW i slutet av 2022, med målet 8 700 MW i slutet av 2023³⁴. Parlamentet noterar att positiva resultat på detta område har rapporterats, till exempel i Estland och i regioner i Frankrike³⁵.
5. Europaparlamentet understryker att utvärderingar av insatser som hänför sig till anpassning till och riskförebyggande av klimatförändringar visar på behovet av gränsöverskridande samarbete för att göra åtgärder som finansieras genom sammanhållningspolitiken verkligt effektiva. Parlamentet betonar att vissa länder redan har genomfört gemensamma riskförebyggande åtgärder och civilskyddsåtgärder, och noterar att ett sådant samarbete har ägt rum mellan Italien och Frankrike, Tjeckien och Polen samt Italien och Österrike³⁶. Parlamentet betonar att när det gäller anpassningen till klimatförändringarna är 29 miljoner människor nu mindre utsatta för översvämningar tack vare sammanhållningsinvesteringar³⁷.

³² Idem.

³³ Studie – Research for the Committee on Regional Development [Cohesion Policy in EU Coal Regions](#), Europaparlamentet, generaldirektoratet för unionens interna politik, utredningsavdelningen för struktur- och sammanhållningspolitik, 14.2.2023.

³⁴ Europeiska kommissionen, [‘Key achievements of Regional Policy 2014-2020’](#), konsulterad den 20 februari 2024.

³⁵ SWD(2023)0022.

³⁶ SWD(2023)0022, s. 13.

³⁷ Europeiska kommissionen, [Cohesion Open Data Platform – Theme: Climate Change Adaptation & Risk Prevention – Funding Period: 2014-2020](#), konsulterad den 20 februari 2024.

6. Europaparlamentet konstaterar att sammanhållningsstödet från Eruf och Sammanhållningsfonden också har ökat antalet människor som drar nytta av bättre vattenförsörjning (8,3 miljoner människor i slutet av 2022³⁸) och bättre hantering av deras kommunala avfall. Parlamentet noterar att de flesta (70 %) av dem som omfattas av åtgärderna för att förbättra vattenförsörjningen bor i Italien, Rumänien, Grekland, Portugal, Bulgarien och Tjeckien. Parlamentet noterar också att i Frankrike och Belgien har sammanhållningsfinansierade projekt bidragit till att främja den cirkulära ekonomin³⁹.
7. Europaparlamentet betonar att energi- och transportnäten har fått betydande investeringar från Eruf och Sammanhållningsfonden. Parlamentet noterar att även om effekterna av denna typ av infrastrukturprojekt endast kan bedömas ordentligt på längre sikt, har vissa av investeringarna i väg- och järnvägsinfrastruktur redan lett till färre trafikolyckor, kortare restider och färre föroreningar enligt de utvärderingar som gjorts i Polen och Tjeckien⁴⁰. Parlamentet välkomnar att moderniseringen av spårvagnslinjer i Slovakien har förbättrat förbindelserna, minskat restiden, förbättrat säkerheten och bidragit till att minska buller och vibrationer⁴¹. Parlamentet noterar dessutom att finansierade naturgasprojekt i sådana medlemsstater som Polen och Bulgarien har bidragit till det strategiska målet att diversifiera deras energiförsörjning⁴². Parlamentet välkomnar att den grekisk-bulgariska gassammanlänkningslinjen i Bulgarien, som stöds av Eruf, togs i drift i oktober 2022 och bidrar till EU:s strategiska mål om oberoende energiförsörjning och diversifiering av energikällor⁴³.
8. Europaparlamentet erkänner att sammanhållningspolitiken, särskilt genom Europeiska socialfonden (ESF) och sysselsättningsinitiativet för unga, har stött framgångsrika åtgärder för sysselsättning, social delaktighet samt utbildning och yrkesutbildning. Parlamentet betonar att 6,8 miljoner människor hade hittat ett arbete i slutet av 2022 tack vare åtgärder som stöddes av ESF och sysselsättningsinitiativet för unga, och 10,2 miljoner människor hade fått en kvalifikation⁴⁴.

³⁸ Europeiska kommissionen, [Cohesion Open Data Platform – Theme: Environment Protection & Resource Efficiency – Funding Period: 2014-2020](#), konsulterad den 20 februari 2024.

³⁹ SWD(2023)0022, s. 14.

⁴⁰ Idem.

⁴¹ SWD(2024)0002, s. 9.

⁴² SWD(2023)0022, s. 14.

⁴³ Europeiska kommissionen, [Annual Activity Report 2022 – Directorate-General Regional and Urban Policy](#), 20.6.2023.

⁴⁴ COM(2024)0006, s. 14.

9. Europaparlamentet understryker att utvärderingar från medlemsstater som Italien, Tyskland, Polen och Irland har visat att människor, särskilt unga människor, som hade deltagit i utbildningsåtgärder, lärlingsutbildningar eller praktik med stöd från sammanhållningsfonderna hade betydligt större chanser att hitta jobb⁴⁵. Parlamentet noterar att Polen och Irland har uppnått goda resultat med projekt som riktar sig till långtidsarbetslösa. Parlamentet noterar också att en utvärdering⁴⁶ av sysselsättningsinitiativet för unga 2014–2020 som genomfördes i Ungern visade att programmet hade bidragit avsevärt till sannolikheten för att deltagarna skulle få anställning på kort sikt, men att denna effekt minskade med tiden. Parlamentet betonar att man i en annan utvärdering⁴⁷ från Ungern drog slutsatsen att de stödsystem för integration på arbetsmarknaden som finansierades genom ESF hade en positiv och betydande inverkan på att hitta jobb. Parlamentet noterar att en utvärdering av sysselsättningsinitiativet för unga som genomfördes i Sverige⁴⁸ fann övergripande positiva effekter på sysselsättningen för deltagare, särskilt deltagare med utländsk bakgrund. Parlamentet betonar att utbildningsåtgärder för både elever och lärare har haft en positiv inverkan på andelen ungdomar som lämnar skolan i förtid, till exempel i Tyskland, Portugal och Spanien⁴⁹.
10. Europaparlamentet noterar att ESF har hjälpt entreprenörer att starta nya företag och har tillhandahållit utbildning så att företagen bättre kan anpassa sig till förändringar på marknaden. Parlamentet understryker att ESF-programmet⁵⁰ i Thüringen, Tyskland, som är inriktad på att stärka entreprenörskap, bland annat har stött Thüringens centrum för nystartade företag och entreprenörskap. Parlamentet erkänner att centrumet fram till slutet av 2021 hade hjälpt cirka 2 900 personer att starta ett nytt företag i regionen. Parlamentet noterar att flyktingar och migranter som anlände till Luxemburg hade tillgång till ett särskilt entreprenörskapsprogram som stöds av ESF⁵¹.
11. Europaparlamentet betonar att genom sammanhållningspolitikens ekonomiska stöd till projekt inom hälso- och sjukvårdssektorn, främst genom investeringar genom ESF och Eruf, hade 58,3 miljoner människor tillgång till förbättrade hälso- och sjukvårdstjänster i hela EU i slutet av 2022⁵². Parlamentet understryker att sammanhållningsfinansierade projekt i till exempel Litauen har lyckats minska risken för hjärt- och kärlsjukdomar och antalet självmord⁵³.

⁴⁵ SWD(2023)0022, s. 15.

⁴⁶ Equinox Consulting, '[Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés - eredményeinek értékelése](#) (Evaluation of the results of the Youth Employment Initiative)', 2018.

⁴⁷ Kopint-Tárki, Report prepared for the Hungarian Ministry of Innovation and Technology, '[Assessment of labour market integration support schemes - Framework contract for the performance of assessments of development programmes co-financed by the Funds under the EU's Cohesion Policy, in 9 parts – Part III: Assessment of impact on labour market and social outcomes](#)', 15.1.2021.

⁴⁸ Wolf-Watz, O. and Öhlin, J., '[Evaluation of the YEI, 2018](#)', december 2018.

⁴⁹ SWD(2023)0022, s. 16.

⁵⁰ SÖSTRA – Institut für sozialökonomische Strukturanalysen, '[Übergreifende Programmevaluierung der Förderung durch den Europäischen Sozialfonds \(ESF\) im Freistaat Thüringen in der Förderperiode 2014 bis 2020 - Abschlussbericht](#)', 2020.

⁵¹ Touchpoints ASBL, '[2020 Annual Report](#)', 1.6.2021.

⁵² Europeiska kommissionen, '[Cohesion Open Data Platform – Theme: Social Inclusion – Funding Period: 2014-2020](#)', konsulterad den 20 februari 2024.

⁵³ SWD(2023)0022, s. 17.

12. Europaparlamentet välkomnar sammanhållningspolitikens bidrag till det territoriella samarbetet. Parlamentet noterar att detta särskilda mål för Eruf hjälpte till att finansiera gränsöverskridande transnationella och interregionala projekt på områden som forskning, utveckling och innovation och miljö. Parlamentet understryker att de flesta av dessa samarbetsprojekt inte skulle ha ägt rum utan detta särskilda sammanhållningsstöd, vilket kommissionen rapporterat. Parlamentet betonar att i slutet av 2022 hade mer än 40 000 företag deltagit i gränsöverskridande transnationella eller interregionala forskningsprojekt, och 178 000 personer hade dragit nytta av gränsöverskridande mobilitetsinitiativ⁵⁴. Parlamentet påpekar att det enligt kommissionens senaste utvärderingar finns exempel på framgångsrikt samarbete i tematiska frågor, såsom informations- och kommunikationsteknikprojekt med anknytning till smarta städer i Grekland och Cypern⁵⁵. Parlamentet noterar dessutom att programmet Botnia-Atlantica mellan Sverige, Finland och Norge har ökat kunskapen om skydd av havs- och kustområden⁵⁶. Parlamentet understryker att konsekvensbedömningen av Interregprogrammet Central Europe 2014–2020⁵⁷, som omfattar Italien, Kroatien, Polen, Tjeckien, Tyskland, Ungern, Slovakien, Slovenien och Österrike, visade att programmet i slutet av 2021 hade gett positiva resultat på områdena innovation, låga koldioxidutsläpp, miljö, kultur och transport. Parlamentet välkomnar att Interregprogrammet Romania–Serbia också bidrog till att stärka samarbetet mellan båda länderna på alla relevanta områden⁵⁸ och att programmet Kroatien-Serbien har stött produktionen av förnybar el och ökad energieffektivitet⁵⁹. Parlamentet uppmärksammar de positiva resultaten av Interregprogrammet för Sverige, Danmark och Norge på området grön ekonomi⁶⁰.

⁵⁴ Europeiska kommissionen, '[Cohesion Open Data Platform – Theme: ERDF – Funding Period: 2014-2020](#)', konsulterad den 20 februari 2024.

⁵⁵ SWD(2024)0002, s. 15.

⁵⁶ SWD(2024)0002, s. 15.

⁵⁷ Civitta International and the Vienna Institute for International Economic Studies, '[Impact Evaluation Report for the Impact Evaluation of the Interreg CENTRAL EUROPE Programme – Phase 1](#)', februari 2022.

⁵⁸ SWD(2023)0022, s. 20.

⁵⁹ SWD(2024)0002, s. 15.

⁶⁰ SWD(2023)0022, s. 20.

13. Europaparlamentet välkomnar sammanhållningspolitikens svar på de senaste kriserna. Parlamentet noterar att över 300 ändringar av investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset och investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus antogs, vilket ledde till att nästan 28 miljarder⁶¹ euro i medel omdirigerades för att hantera konsekvenserna av covid-19-krisen. Parlamentet understryker att 13 miljarder euro omdirigerades för att ge företagsstöd till de företag som drabbats hårdast av covid-19-krisen⁶². Parlamentet noterar att endast ett fåtal utvärderingar hittills har gjorts på detta område. Parlamentet noterar dock att i Nederländerna, Malta och Frankrike (Grand Est) ansågs de finansierade åtgärderna vara relevanta för människors och företags behov, enligt tillgängliga utvärderingar⁶³. Parlamentet noterar också att det finns bevis för att Erufs affärsstöd i Ungern, som möjliggjordes genom denna flexibilitet, hade en positiv effekt på de företag som stödet riktades till⁶⁴. Parlamentet noterar att kommissionens preliminära utvärdering⁶⁵ av stödet från ESF och fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt inom ramen för investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset och investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus också i huvudsak var positiv. Parlamentet understryker att investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset och investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus uppnådde sina mål i de flesta medlemsstater, eftersom de använde denna flexibilitet i finansieringen för att effektivt omfördela återstående resurser för att finansiera kortsiktiga arbetsarrangemang, åtgärder för social delaktighet och deras hälso- och sjukvårdssystem, beroende på de nationella förhållandena. Parlamentet betonar att regeringarna tack vare investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset och investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus också kunde upprätthålla sin nivå på tilldelning av kontrakt och sina utgiftsnivåer under denna svåra period. Parlamentet noterar att React-EU-stödet fokuserade på återhämtningsåtgärder som drivs av framtidsinriktade prioriteringar, såsom den gröna och digitala omställningen. Parlamentet betonar att ett exempel på sådant stöd är projektet Green Change Zealand, som hjälpte 20 små och medelstora företag i Danmark att minska sin energi- och materialförbrukning genom planer för grön omställning.

Den framtida sammanhållningspolitiken

Allmänna principer

14. Europaparlamentet insisterar på att sammanhållningspolitiken, på grund av dess regionala fokus, platsbaserade strategi, strategiska planering och effektiva genomförandemodell, bör förbli EU:s viktigaste investeringsinstrument för att minska skillnaderna och garantera ekonomisk, regional och territoriell sammanhållning och stimulera regional och lokal hållbar tillväxt, och på att politiken bör fortsätta vara en viktig bidragande faktor för att stödja en socialt rättvis omställning och återhämtningen från symmetriska och asymmetriska chocker samt kampen mot klimatförändringarna.

⁶¹ Europeiska kommissionen, '[Coronavirus Dashboard: EU cohesion policy response to the crisis](#)', 18.10.2023.

⁶² Idem.

⁶³ SWD(2024)0002, s. 16.

⁶⁴ SWD(2023)0022, s. 18.

⁶⁵ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar av den 14 juli 2023 *Preliminary evaluation of the support provided by ESF and FEAD under the Coronavirus Response Investment Initiatives (CRII and CRII+)*, (SWD(2023)0249).

15. Europaparlamentet beklagar minskningen av den andel av den fleråriga budgetramen 2021–2027 som avsatts för sammanhållning jämfört med föregående programperiod. Parlamentet påminner om att covid-19-pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina har skapat nya skillnader mellan regioner. Parlamentet anser att den totala sammanhållningsbudgeten och den fleråriga budgetramens andel av politiken måste ökas i reala termer jämfört med programperioden 2021–2027.
16. Europaparlamentet anser att investeringar inom ramen för sammanhållningspolitiken även i fortsättningen bör omfattas av delad förvaltning för programplanering och genomförande för att kunna svara på de lokala behoven i medlemsstater, regioner, städer, landsbygdsområden och avlägsna områden. Parlamentet erkänner att gemensam programplanering, medfinansiering, delat ansvar och medansvar är de effektivaste metoderna för ett framgångsrikt genomförande av en långsiktig EU-investeringspolitik och EU-finansierade projekt.
17. Europaparlamentet understryker att framväxten av budgetstödinstrument baserade på direkt förvaltning och en enklare genomförandemodell skulle kunna leda till en åternationalisering av sammanhållningspolitiken och äventyra en av dess grundläggande principer, nämligen flernivåstyre. Parlamentet motsätter sig därför all åternationalisering av sammanhållningspolitiken.
18. Europaparlamentet insisterar på att alla EU-regioner bör förbli berättigade till sammanhållningspolitiskt stöd. Parlamentet understryker att detta är det enda sättet att hantera regionala utmaningar, uppnå ett mer balanserat utvecklingsmönster i hela EU och hantera unika regionala utvecklingsproblem på fältet.
19. Europaparlamentet betonar att den framtida sammanhållningspolitiken måste fortsätta att uppmärksamma regioner med allvarliga och permanenta naturbetingade och demografiska begränsningar, såsom glesbefolkade områden, öar, bergsområden och gränsregioner, i full överensstämmelse med artikel 174 i EUF-fördraget. Parlamentet noterar i detta sammanhang att EU har skapat en agenda för städer och för landsbygden, och förväntar sig att också en agenda för öar ska offentliggöras.
20. Europaparlamentet uppmanar rådet att häva blockeringen och inleda sitt arbete med ärendet om den europeiska gränsöverskridande mekanismen.
21. Europaparlamentet understryker betydelsen av att tillämpa artikel 349 i EUF-fördraget i all unionspolitik för att uppnå de mål som anges där. Parlamentet påminner om den viktiga roll som sammanhållningspolitiken spelar i de yttersta randområdena. Parlamentet betonar vikten av att utforma och upprätthålla skraddarsydda program och åtgärder för dessa regioner, eftersom majoriteten av de yttersta randområdena fortfarande tillhör de mindre utvecklade regionerna eller bör behandlas som sådana. Parlamentet uppmanar kommissionen att garantera höga medfinansieringsnivåer, särskilt för de yttersta randområdena, genom att i detta syfte utse alla dessa regioner till mindre utvecklade regioner.

22. Europaparlamentet understryker att oproportionerliga bördor, såsom de inneboende strukturella nackdelar som alla gränsregioner har, bör kompenseras med ett separat system för regionalt stöd som är särskilt utformat för gränsregioner. Parlamentet begär att 0,26 % av EU:s sammanhållningspolitiska budget uteslutande ska reserveras för utveckling i gränsregioner ("gränslandsmiljarden") i början av varje ny programperiod, från och med perioden 2028–2034.
23. Europaparlamentet anser att kriterierna om att inte orsaka betydande skada måste förhindra miljöskadliga åtgärder för att man ska kunna uppnå målet om ett koldioxidneutralt Europa senast 2050. Parlamentet uppmanar kommissionen att i den kommande rättsliga ramen för sammanhållningspolitiken efter 2027 införa strikta kriterier som syftar till att förbättra tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada. Parlamentet begär vidare åtminstone samma nivå på de klimatrelaterade utgifterna inom den nya ramen för att uppnå de klimatmål som fastställts i Parisavtalet och i linje med FN:s mål för hållbar utveckling och den europeiska gröna given.
24. Europaparlamentet understryker huvudsyftet med EU:s sammanhållningspolitik att minska skillnaderna mellan medlemsstaterna och särskilt mellan och inom regionerna i medlemsstaterna. Parlamentet understryker att budgeten för sammanhållningspolitiken i första hand bör användas för sammanhållningspolitiska mål och inte för nya instrument och program som inte ingår i sammanhållningspolitiken, vare sig inom eller utanför den fleråriga budgetramen, inbegripet frivilliga överföringar.
25. Europaparlamentet erkänner behovet av inbyggd krisflexibilitet. Parlamentet föreslår att man inrättar ett särskilt åtgärdsområde för lokala och regionala myndigheter för att ta itu med framväxande prioriteringar. Parlamentet betonar dock att ändrad användning av sammanhållningsmedel inte bör utlösas av nya lagstiftningsinitiativ från kommissionen, utan i stället bör initieras av en förvaltande myndighet i en bottom-up-process, efter obligatoriska samråd med regionala och lokala myndigheter och med lämpligt deltagande av det civila samhället, i enlighet med förordningen om gemensamma bestämmelser och uppförandekoden för partnerskap. Parlamentet betonar att detta inte kommer att urholka politikens fleråriga inriktning, utan i stället hjälpa den att på bästa sätt anpassa sig till de snabba förändringarna i vår tid.
26. Europaparlamentet beklagar att förseningarna i förhandlingarna om den fleråriga budgetramen ledde till avsevärda förseningar under programperioden 2021–2027, vilket påverkar stödmottagarna och särskilt förvaltningsmyndigheterna, som stod inför en enorm börda när de måste hantera både slutförandet av finansieringsperioden 2014–2020 och inledningen av den nuvarande finansieringsperioden. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att undersöka de rättsliga möjligheterna att dela upp förordningen om gemensamma bestämmelser i två separata delar, dels en innehållsrelaterad del (politisk), dels en del som rör den fleråriga budgetramen (finansiella resurser) för programperioden efter 2027. Parlamentet anser att den innehållsrelaterade delen bör förhandlas och avslutas före den del som rör den fleråriga budgetramen, så att förvaltningsmyndigheterna kan börja förbereda sig i god tid, i syfte att säkerställa principen om ett genuint partnerskap och en effektiv användning av sammanhållningspolitikens instrument.

27. Europaparlamentet varnar för att förekomsten av flera fonder med sammanhållningsmål, ibland med överlappande prioriteringar, kan hindra ett effektivt genomförande av sammanhållningspolitiken. Parlamentet efterlyser en tydlig avgränsning samt anpassning och komplementaritet mellan sammanhållningspolitiken och andra instrument för att undvika överlappningar och konkurrens mellan EU:s instrument. Parlamentet insisterar på behovet av att förbättra denna komplementaritet genom att stärka möjligheten att finansiera gemensamma projekt.
28. Europaparlamentet uppmärksammar de lokala, regionala och nationella myndigheternas svårigheter med att rekrytera kvalificerad arbetskraft för att genomföra, förvalta och utföra revision av de sammanhållningspolitiska fonderna som en av orsakerna till förseningarna i genomförandet av dessa fonder. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och deras regioner att inleda insatser för att utbilda och rekrytera specialiserad personal i syfte att optimera genomförandet, förvaltningen och revisionen av EU-medel framöver, så att dessa fonder blir så effektiva och ändamålsenliga som möjligt.
29. Europaparlamentet noterar att det, vilket framgår av analyserna av resultaten av sammanhållningspolitikens fonder, bland annat av revisionsrätten, finns utrymme för att förbättra effektiviteten i sammanhållningspolitikens insatser för att uppnå EU:s övergripande prioriteringar och territoriella utmaningar, såsom konkurrenskraft eller en grönare ekonomi. Parlamentet anser att det därför är nödvändigt med ett bredare svar som inbegriper fler EU-politikområden och en effektiv inriktning av medlen för att bekämpa missnöjets geografi.
30. Europaparlamentet anser att lagstiftningsförslaget om den framtida sammanhållningspolitiken bör offentliggöras först efter det att man tagit hänsyn till resultaten av ett omfattande samråd och en EU-omfattande rad evenemang och format på plats som sammanför alla förvaltningsnivåer och alla andra berörda parter.
31. Europaparlamentet understryker behovet av en omfattande utvärdering av ESI-fondernas effekter i medlemsstaterna och i de stödmottagande regionerna och kommunerna, med fokus inte bara på genomförandenivån för de anslagna medlen, utan snarare på investeringarnas omdanande karaktär och deras inverkan på ekonomin och sysselsättningen i området.
32. Europaparlamentet noterar att det genom regelverket för 2021–2027 redan har införts åtgärder för att förenkla genomförandet och förvaltningen av sammanhållningspolitiken. Parlamentet påpekar att även om verkliga framsteg har uppnåtts, finns det ännu mycket att göra för att förenkla förfarandena för slutmottagarna och tillhandahålla förvaltningsmyndigheter rättssäkerhet. Parlamentet betonar att överlappande kontroller och revisioner av fonder bör undvikas. Parlamentet betonar att ytterligare förenklingar också bör möjliggöra ett snabbare genomförande och en snabbare utnyttjandetakt.

33. Europaparlamentet betonar därför att förenkling bör vara en av de viktigaste drivkrafterna för den framtida sammanhållningspolitiken. Parlamentet anser att det är nödvändigt att effektivisera förfarandena för offentlig upphandling, förbättra anpassningen av sammanhållningspolitiken till reglerna för statligt stöd, öka användningen av förenklade kostnadsalternativ, genomföra principen om samordnad granskning och identifiera gemensamma kontaktpunkter för potentiella stödmottagare. Parlamentet anser att tillämpningen av reglerna för extrapolering av felprocenten skapar en oproportionerlig administrativ börda för de förvaltande myndigheterna och uppmanar kommissionen att undersöka om dessa regler bör ses över. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att undvika överreglering för att garantera rättssäkerhet för stödmottagarna.
34. Europaparlamentet anser att strukturen för EU:s finansieringsinstrument bör effektiviseras ytterligare avseende Sammanhållningsfonden, Eruf, ESF + och Fonden för en rättvis omställning, och eventuellt utvidgas till Ejflu, eftersom Ejflu bör omfattas av förordningen om gemensamma bestämmelser. Parlamentet erkänner att en sådan effektivisering ytterligare skulle förenkla programplaneringen och genomförandet av politiken, öka dess synlighet och effektivitet och förbättra stödmottagarnas tillgång till finansiering. Parlamentet betonar vikten av att rationalisera de enskilda fondspecifika reglerna för att minimera en ökning av förseningarna i genomförandet och programplaneringens komplexitet. Parlamentet noterar att all rationalisering av fonderna bör bevara deras tematiska inriktning och finansieringsflödena för respektive politikområde.
35. Europaparlamentet erkänner att den resultatram som infördes under perioden 2014–2020 var ett försök att förbättra politikens resultatorientering. Parlamentet efterlyser i detta sammanhang en grundlig modernisering av genomförandemodellen – en övergång från en cykel från aktivitet till betalning till ett resultatbaserat genomförande, baserat på konkreta delmål, tillsammans med en koppling till lokala och regionala tillväxtfrämjande reformer som understryker grunderna för sammanhållningspolitiken. Parlamentet understryker att en resultatbaserad strategi inte kommer att fungera om inte den regionala och lokala nivån får lämna synpunkter vid fastställandet av de mål som politikens framgång kommer att mätas mot.
36. Europaparlamentet understryker att en sådan övergång till ett resultatbaserat genomförande inte bör undergräva transparensen, ansvarsskyldigheten och skyddet av unionens ekonomiska intressen. Parlamentet noterar att revisions- och kontrollsystemen ändå bör anpassas till den resultatbaserade ramen.
37. Europaparlamentet efterlyser en ökad användning av digital teknik och digitala lösningar i medlemsstaterna för att förenkla genomförandet, övervakningen och rapporteringen, vilket bidrar till effektivare administration och mindre fysisk dokumentation.
38. Europaparlamentet konstaterar om att offentliga medel från skattebetalarna inte får missbrukas. Parlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och regionala myndigheter att använda och förbättra befintliga mekanismer för att upptäcka och bekämpa oriktigheter, bedrägerier och korrupcion i samband med sammanhållningspolitisk finansiering.

39. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att alla medlemsstater har en effektiv mekanism för att rapportera oriktigheter, i enlighet med kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/1970⁶⁶. Parlamentet rekommenderar att oriktigheter ska klassificeras som avslutade i Irregularity Management System (IMS) först efter det att de saknade beloppen också återkrävs på nationell nivå, och inte bara efter det att de oriktiga beloppen har återbetalats till kommissionen. Parlamentet rekommenderar medlemsstaterna att med hjälp av datautvinningsverktyg såsom Arachne säkerställa att uppgifterna i den officiella rapporten om oriktigheter och bedrägerier i IMS dubbelkontrolleras mot uppgifterna för de godkända projekten.
40. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förbättra samordningen av de befogenheter som innehas av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) för att utreda oriktigheter och bedrägeri i samband med de sammanhållningspolitiska fonderna.
41. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater som ännu inte har gjort det att ansluta sig till Eppo för att stärka kampen mot korruption och missbruk av EU-medel.
42. Europaparlamentet stöder starkt genomförandet av villkorlighetsmekanismen för rättsstatsprincipen i alla medlemsstater. Parlamentet förväntar sig därför att kommissionen fullt ut beaktar rättsstatsaspekterna när den godkänner partnerskapsavtal och sammanhållningspolitiska program, så att de till fullo uppfyller de nödvändiga villkoren för en effektiv tillämpning och ett effektivt genomförande av EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna, i enlighet med bilaga III till förordningen om gemensamma bestämmelser. Parlamentet förväntar sig vidare att kommissionen inte godkänner några partnerskapsavtal eller program förrän denna djupgående analys av dessa specifika aspekter visar på en hög grad av försäkran om att inga risker föreligger.
43. Europaparlamentet upprepar betydelsen av garantier som förhindrar att stödmottagare i länder där rättsstatsmekanismen skulle kunna aktiveras inte blir orättvist bestraffade. Parlamentet uppmanar kommissionen att utreda former för överföring av medel till deras slutliga stödmottagare.
44. Europaparlamentet betonar att sammanhållningspolitiken måste anpassas bättre till utmaningarna i samband med den gröna, digitala och industriella omställningen och de sociala konsekvenser den medför för att förbli relevant och uppnå de mål som fastställs i fördragen. Parlamentet anser att det för att uppnå detta är viktigt att lära sig inte bara från finansieringsperioden 2014–2020, utan även från instrument såsom faciliteten för återhämtning och resiliens, för att ta itu med socioekonomiska utmaningar i samband med den senaste tidens kriser och ge tillräckligt stöd till missgynnade områden och samhällen.

⁶⁶ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/1970 av den 8 juli 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 med särskilda bestämmelser om rapportering av oriktigheter avseende Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden (EUT L 293, 10.11.2015, s. 1).

45. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i sammanhållningspolitikens regelverk efter 2027 fortsätta att understryka vikten av att bland annat ta itu med begränsning av och anpassning till klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald och miljöskydd, inbegripet bättre vatten- och avfallshantering, resurs- och energieffektivitet, katastrofresiliens samt riskförebyggande och riskhantering. Parlamentet anser i detta sammanhang att mekanismer för klimatintegrering och klimatsäkring bör ingå i såväl programplanering som genomförande, framför allt vid projekturval. Parlamentet påminner dessutom kommissionen om att lämpligt stöd, särskilt till lokala och regionala myndigheter, för att ta itu med socioekonomiska utmaningar i samband med den senaste tidens kriser och för att hjälpa missgynnade områden och samhällen, bör vara ett viktigt inslag i genomförandet av medel.
46. Europaparlamentet betonar vikten av mer hållbara mobilitetslösningar i hela EU:s territorium, såsom politiken för det transeuropeiska transportnätet (TEN-T). Parlamentet anser att smarta och hållbara lösningar för rörlighet bör prioriteras vid tilldelning av EU-finansiering.
47. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att sträva efter att se till att alla regioner i EU har tillgång till höghastighetsbredband, så att de får samma förutsättningar att klara den digitala omställningen.
48. Europaparlamentet betonar behovet av att uppmuntra den privata sektorns deltagande, vid sidan av den offentliga sektorn, i investeringar i hållbar utveckling. Parlamentet understryker i detta avseende den roll som små och medelstora företag kan spela när det gäller innovationer. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att föreslå åtgärder för att förbättra små och medelstora företags införande av marknadsfärdiga innovationer.
49. Europaparlamentet efterlyser bättre tillgång till finansiering för lokala och regionala myndigheterna och även för gränsöverskridande och mindre utvecklade regioner för att möjliggöra investeringar i den lokala och regionala energiomställningen, däribland i energieffektivitet och decentraliserad energidistribution, med ett starkt fokus på förnybar energi och en hållbar cirkulär ekonomi.
50. Med tanke på de strukturella förändringar som är kopplade till den dubbla gröna och digitala omställningen och dess ojämna ekonomiska och sociala konsekvenser för EU:s regioner är Europaparlamentet övertygat om att principen om en rättvis omställning, där inget territorium och ingen lämnas utanför, bör vara vägledande för sammanhållningspolitikens nästa programperiod.
51. Europaparlamentet erkänner vikten av att särskilt uppmärksamma de regioner som påverkas av den industriella omställningen. Parlamentet välkomnar i detta avseende kommissionens insatser för att ta itu med denna fråga med Fonden för en rättvis omställning, den första pelaren i mekanismen för en rättvis omställning. Parlamentet uppmanar kommissionen att dra lärdom av genomförandet av denna fond och att ytterligare klargöra dess mål.

52. Europaparlamentet efterlyser fortsatt finansiering för en rättvis omställning, som bör integreras fullt ut i förordningen om gemensamma bestämmelser och tilldelas tillräckliga finansiella medel för programperioden efter 2027, och att principerna om delad förvaltning och partnerskap ska tillämpas. Parlamentet anser att denna utvidgning av Fonden för en rättvis omställning bör inriktas på lämplig Nuts-nivå (nomenklatur för statistiska territoriella enheter), ta hänsyn till regionala särdrag, ha ett bredare tillämpningsområde än den nuvarande fonden för en rättvis omställning, vara utformad på ett sådant sätt att den möjliggör snabba svar på nya utmaningar inom olika sektorer och industrier. Parlamentet begär att man i denna nya generation av finansiering ska göra skillnad på begränsning av och anpassning till klimatförändringarna. Parlamentet betonar att en del av finansieringen bör avsättas för socialt rättvis omställning och för att minska unionens koldioxidavtryck.
53. Europaparlamentet efterlyser ett särskilt politiskt mål för att ta itu med sociala ojämlikheter, eftersom den regionala konvergensen har avtagit och nya drivkrafter för ojämlikhet har uppstått.
54. Europaparlamentet betonar att sammanhållningsinvesteringar i offentliga tjänster av hög kvalitet är avgörande för att bygga upp social resiliens och hantera ekonomiska, hälsorelaterade och sociala kriser.
55. Europaparlamentet betonar att sammanhållningspolitikens stödområde omfattar integration och inkludering av mer än 3 miljoner människor som riskerar social utestängning, inklusive stöd till 600 000 människor från marginaliserade grupper, såsom romer, som lever i mindre utvecklade EU-regioner, i synnerhet. Parlamentet beklagar djupt oviljan hos lokala myndigheter i vissa medlemsstater att effektivt använda sammanhållningspolitiska fonder för att säkerställa att dessa människor har tillgång till kvalitetstjänster, såsom vatten och anständiga levnadsvillkor. Parlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att ta itu med dessa mest brådskande frågor som avsevärt kommer att bidra till att minska de regionala skillnaderna.
56. Europaparlamentet uppmärksammar den svåra situationen för regioner som delar gräns med Ryssland och Belarus efter det att samarbetet till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina upphört. Parlamentet uppmanar kommissionen att nära samarbeta med de berörda medlemsstaterna för att hitta hållbara lösningar för att ta itu med de sociala och ekonomiska utmaningarna i dessa regioner.
57. Europaparlamentet betonar landsbygdsutvecklingens flerdimensionella karaktär, som går utöver själva jordbruket. Parlamentet konstaterar att endast 11,5 % av befolkningen på landsbygden arbetar inom jordbruks-, skogsbruks- och fiskerisektorn.

58. Europaparlamentet påminner om att Ejflu för närvarande är kopplat till den sammanhållningspolitiska ramen och att fonden i ännu större utsträckning bör kopplas till förordningen om gemensamma bestämmelser, som behövs för att till fullo utveckla landsbygdsregioner. Parlamentet betonar behovet av att ytterligare rationalisera fonderna, inbegripet Ejflu, i den regionala utvecklingen, eftersom det skulle kunna säkerställa synergier och starkare partnerskap mellan landsbygd och städer för investeringar i landsbygdsområden utanför jordbruket. Parlamentet insisterar på att Ejflu bör förvaltas på regional nivå eller med ett avgörande regionalt och lokalt deltagande, med större tonvikt än tidigare på strukturpolitiska åtgärder i glesbefolkade områden.
59. Parlamentet vidhåller att det behövs en mekanism för landsbygdssäkring för att bedöma hur EU:s lagstiftningsinitiativ påverkar landsbygdsområdena.
60. Europaparlamentet påpekar att en eventuell framtida utvidgning av unionen kommer att få återverkningar på sammanhållningen inom unionen. Parlamentet påpekar att det sannolikt kommer att påverka den nuvarande klassificeringen av de olika regionerna, med tanke på att den genomsnittliga BNP:n per capita kommer att minska avsevärt till följd av den statistiska effekten.
61. Europaparlamentet uppmanar därför kommissionen att göra en detaljerad utvärdering innan den föreslår en ny förordning för sammanhållningsramen efter 2027, i syfte att säkerställa att sammanhållningspolitiken är utrustad för att fortsätta stödja alla regioner och att eventuella ogynnsamma konsekvenser för regionerna, som orsakas av en statistisk effekt på sammanhållningspolitikens stödberättigande, kan hanteras på lämpligt sätt. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att i sin utvärdering inkludera en uppskattning av de ytterligare behov av gränsöverskridande samarbete som en utvidgning kan medföra. Parlamentet efterlyser dialog och ett strukturerat arbete mellan kommissionen och parlamentet i dessa frågor innan ett nytt lagstiftningsförslag läggs fram. Parlamentet efterlyser en sammanhållningspolitik som är redo för utvidgning senast 2030.
62. Europaparlamentet betonar att den befintliga budgeten för sammanhållningspolitiken är inriktad på konvergensmål. Parlamentet betonar att när det gäller Ukraina varken kan eller får budgeten för sammanhållningspolitiken tillgodose de förväntade ekonomiska behoven för en återuppbyggnad. Parlamentet betonar att alla återuppbyggnadsmål bör uppnås genom särskilda finansieringsmekanismer utanför den fleråriga budgetramen, genom direkta budgetbidrag från medlemsstaterna, den privata sektorn och externa resurser.
63. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga möjligheten att medlemsstaternas och de regionala och lokala myndigheternas offentliga sammanhållningspolitiska utgifter inom ramen för ESI-fonderna inte bör betraktas som nationella eller likvärdiga strukturutgifter enligt definitionen i de nya reglerna för ekonomisk styrning, särskilt om de inte avviker från uppfyllandet av Parisavtalets mål.

64. Europaparlamentet understryker att kopplingen mellan sammanhållningspolitiken och EU:s ekonomiska styrning behöver förbättras utan att man tillämpar straffande upplägg. Parlamentet betonar att den europeiska planeringsterminen bör iaktta de sammanhållningspolitiska mål som fastställs i artiklarna 174 och 175 i EUF-fördraget och den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Parlamentet efterlyser regionernas deltagande i uppfyllandet av de landsspecifika rekommendationerna och en starkare territoriell strategi. Parlamentet begär att begreppet makroekonomisk villkorlighet ska omprövas och att möjligheten att ersätta detta begrepp med nya former av villkorlighet undersöks för att bättre återspegla de nya utmaningar som vi står inför.
65. Europaparlamentet påminner om principen om att inte orsaka skada för sammanhållningen i den åttonde sammanhållningsrapporten, som innebär att ingen åtgärd får hindra konvergensprocessen eller bidra till regionala skillnader. Parlamentet efterlyser en starkare integrering av denna princip som övergripande princip inom EU:s alla politikområden, så att de stöder målen om social, ekonomisk och territoriell sammanhållning i enlighet med artikel 3 i EUF-fördraget. Parlamentet insisterar på att främjandet av sammanhållning också bör ses som ett sätt att främja solidaritet och ömsesidigt stöd mellan medlemsstaterna och deras regioner.
66. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stärka och utveckla denna princip som en del av den europeiska planeringsterminen och att involvera lokala och regionala myndigheter i alla skeden av de förfaranden som är kopplade till den europeiska planeringsterminen och dess landsspecifika rekommendationer.
67. Europaparlamentet är starkt övertygat om vikten av de horisontella principerna om flernivåstyre och partnerskap, vilka bör förbli vägledande principer för sammanhållningspolitiken efter 2027.
68. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna, regionerna och lokala myndigheter att strikt och effektivt tillämpa principen om flernivåstyre.
69. Europaparlamentet betonar vikten av att alltid upprätthålla principen om partnerskap i samband med planering, genomförande och övervakning av EU:s sammanhållningspolitik samt att etablera ett starkt samarbete mellan regionala och lokala myndigheter, icke-statliga organisationer och intressenter. Parlamentet begär att partnerskapsprincipen förblir bindande och att den inkluderas i den europeiska planeringsterminen. Parlamentet uppmanar kommissionen och revisionsrätten att noggrant följa upp, utföra kontroller och lämna korrigerande rekommendationer.
70. Europaparlamentet välkomnar kommissionens beslut att förlänga giltighetstiden för uppförandekoden för partnerskap inom ramen för de ESI-fonderna (delegerad förordning nr 240/2014). Parlamentet anser att dessa riktlinjer avsevärt bidrar till ett bättre deltagande av lokala och regionala myndigheter och andra intressenter, men att de bör ses över i syfte att ytterligare förbättra deras effektivitet och säkerställa ett mer djupgående deltagande av partner för att främja platsbaserade åtgärder.

71. Europaparlamentet påminner om att i den sammanhållningspolitiska ramen för 2021–2027 ingår och främjas jämställdhet mellan könen och ett jämställdhetsperspektiv i alla stadier av processen för förberedelse, genomförande, övervakning och utvärdering av sammanhållningsprogram. Parlamentet framhåller dessutom den särskilda roll som kvinnor spelar, särskilt i avlägsna områden och landsbygdsområden, eftersom de är viktiga aktörer inom det civila samhället och i fråga om hållbar ekonomisk tillväxt. Parlamentet noterar dock samtidigt att de ofta har svårt att få tillträde till arbetsmarknaden, offentliga tjänster, hälso- och sjukvård och barnomsorg och erhålla lika lön.
72. Europaparlamentet understryker vidare vikten av integrering av ungdomsfrågor i sammanhållningspolitiken.
73. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att göra ytterligare ansträngningar för att påskynda förverkligandet av barnets rättigheter genom att utnyttja ESF+ för att stödja ändamålsenliga insatser som bidrar till detta mål.
74. Europaparlamentet efterlyser en ytterligare förstärkning av kommunikationen och synligheten för programmen och de EU-finansierade projekten i medlemsstaterna genom att fastställa deras mål, målgrupper, kommunikationskanaler, utåtriktade verksamhet på sociala medier, planerade budget och relevanta indikatorer för övervakning och utvärdering.

Regionalt och lokalt fokus

75. Europaparlamentet efterlyser garantier för investeringar i klimatanpassning, katastrofförebyggande och katastrofberedskap, genom antingen ett särskilt politiskt mål, tematisk koncentration eller ett särskilt nödvändigt villkor för att säkerställa hållbara investeringar i lokal och regional infrastruktur och riskhantering i mindre utvecklade stads- och landsbygdsområden, inbegripet gränsregioner, öar och de yttersta randområdena. Parlamentet anser att riktad finansiering bör vara fokuserad på riskreducering och beredskap inför ett brett spektrum av katastrofer (klimatrelaterade, geologiska, hälsorelaterade, orsakade av människan). Parlamentet anser att riktad finansiering bör vara starkt fokuserad på begränsning av och anpassning till klimatförändringar för att hjälpa lokala och regionala myndigheter att bättre hantera risker och förbereda sig för att bemöta klimatförändringarnas lokala effekter, från långsamt framskridande fenomen till extrema väderhändelser, inbegripet kusterosion, ökenspridning, stigande havsnivåer, naturbränder, översvämningar, jordskred, värmeböljor och andra naturkatastrofer.
76. Europaparlamentet anser att sammanhållningsfinansieringen bör gynna både stads- och landsbygdsområden på ett balanserat sätt. Parlamentet anser att sammanhållningspolitiken bör inbegripa en starkare stads- och landsbygdsdimension genom särskilda investeringar i både stads- och landsbygdsområden samt starkare kopplingar mellan stads- och landsbygdsprojekt och hållbara investeringar för att ta itu med den demografiska utmaningen, utvecklingsfällan och klyftan mellan stad och landsbygd som påverkar EU:s regioner.

77. Europaparlamentet begär att andelen nationella Eruf-anslag till stadsutveckling utökas. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att små kommuner också kan få tillgång till Eruf-medlen för att finansiera hållbara och integrerade stadsutvecklingsprojekt. Parlamentet begär också att medel öronmärks för landsbygdsområden och regioner med allvarliga och permanenta, naturbetingade eller demografiska nackdelar. Parlamentet begär att denna finansiering samprogrammeras med de lokala och regionala myndigheterna och till förmån för lokalsamhällena och de respektive regionerna.
78. Europaparlamentet efterlyser inrättandet av en verklig strukturpolitik för landsbygdsområden, med lämpliga tematiska mål som svarar mot de särskilda utmaningarna i dessa områden, såsom markförstörelse, en åldrande befolkning, avfolkning, utflyttning från landsbygden, tillbakagången i samhället i stort och otillräckliga möjligheter till hälso- och sjukvård och utbildning.
79. Europaparlamentet uppmuntrar till synergier mellan gemensamma projekt och samarbetsavtal mellan olika förvaltningsnivåer, i syfte att utnyttja gemensam kapacitet och stordriftsfördelar i EU:s investeringar i infrastruktur, innovation, begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt den gröna och digitala omställningen. Parlamentet anser att denna process bör leda till en större känsla av egenansvar för projekt och konsolidering av hållbara investeringar, i stället för fragmentering och brist på synergier.
80. Europaparlamentet framhäver mervärdet av territoriellt samarbete i allmänhet och gränsöverskridande samarbete i synnerhet. Parlamentet efterlyser en ökning av budgeten för programmen för europeiskt territoriellt samarbete, eftersom de utgör en unik ram för interregionalt, gränsöverskridande och transnationellt samarbete och bidrar till att hantera gemensamma utmaningar, främja partnerskap och främja ekonomisk utveckling, social sammanhållning och miljömässig hållbarhet. Parlamentet föreslår att ”gränslandsmiljarden” direkt ska anförtros de europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete, som ska ansvara för dess oberoende förvaltning och fördelning till olika projekt.
81. Europaparlamentet anser att EU:s territoriella agenda 2030 är ett genuint och lämpligt instrument som säkerställer EU:s sammanhållning genom förvaltningen av var och en av EU-regionerna och deras särdrag. Parlamentet uppmanar kommissionen att överväga att ändra rollen för EU:s territoriella agenda 2030 så att den blir mer än en vägledning för territoriell förvaltning. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att utveckla sina territoriella agendor i linje med EU:s territoriella agenda 2030 som en grund för planeringen av sina territoriella strategier, med beaktande av särdragen för var och en av sina regioner, och som ett incitament, och för att stimulera beslutsprocessen och utformningen av territoriell politik och stadspolitik.

82. Europaparlamentet erkänner att integrerade verktyg för territoriell utveckling spelar en avgörande roll för ett kvalitativt genomförande och utnyttjande av resurser. Parlamentet begär att en andel av sammanhållningspolitikens medel öronmärks för att utveckla territoriella strategier i landsbygdsområden eller i territoriella strategier mellan stad och landsbygd genom integrerade territoriella investeringar, lokalt ledd utveckling eller andra mekanismer för landsbygdsutveckling utanför jordbruket för att komplettera åtgärder som stöds genom Leader-metoden inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitik, eftersom detta också kommer att vara ett grundläggande sätt att ta itu med missnöjets geografi.
83. Europaparlamentet anser att användningen av tillbakadraganden av sammanhållningsanslag till reservmarginaler inom sammanhållningspolitiken bland annat skulle bidra till att absorbera framtida inflationshöjningar eller chocker i leveranskedjan. Parlamentet anser att denna användning bör fungera löpande och beroende på nödvändighet efter de fleråriga och årliga tillbakadragandecyklerna.
84. Europaparlamentet anser att avvägningen mellan den nödvändiga platsbaserade inriktningen och stödet till unionens tematiska prioriteringar skulle kunna hanteras genom större flexibilitet och en valbar meny med tematiska mål och utmaningar som regioner och kommuner har tillgång till i enlighet med sina utvecklingsnivåer och behov, med hänsyn tagen till den tematiska koncentrationen på nationell nivå. Parlamentet understryker att en sådan modell gör programplaneringen mindre komplex och tar hänsyn till regionala särdrag. Parlamentet betonar att sammanhållningspolitiken bör fortsätta att följa de lokala behoven för att effektivt kunna ta itu med dem i syfte att minska de regionala skillnaderna inom EU.
85. Europaparlamentet understryker att tematisk koncentration fortfarande är en hörnsten för att uppnå övergången till en mer konkurrenskraftig, smartare och mer social och motståndskraftig union, samt en ekonomi med nettonollutsläpp. Parlamentet betonar dock att den bör anpassas till regioners och städers verkliga behov och det sätt på vilket de fungerar i praktiken, från programplanering och omfördelning till genomförande och avslutande. Parlamentet är övertygat om att huvudprincipen bör vara en skräddarsydd investeringsstrategi som är inriktad på specifika behov på plats.
86. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vid fastställandet av stödnivån för varje region beakta ytterligare särdrag, såsom områden med tillväxtpotential inom regionen, intensiteten i deras särskilda utmaningar, deras grad av exponering för effekterna av pågående omställningar, såsom den gröna, digitala och industriella omställningen eller deras nivå när det gäller sociala framsteg, för att bättre definiera varje regions väg mot konvergens. Parlamentet betonar att BNP som enda utvecklingsindikator inte tar hänsyn till alla dessa aspekter och begär att den kompletteras med andra indikatorer, såsom EU-indexet för sociala framsteg och klimatsårbarhetsindexet. Parlamentet understryker vikten av att ägna särskild uppmärksamhet åt att stödja regioner som står inför en utvecklingsfälla, vilket framhålls i den åttonde sammanhållningsrapporten.

87. Europaparlamentet anser att man bör ta itu med de intraregionala skillnaderna genom att fästa större vikt vid den mångfald som territorierna uppvisar. Parlamentet uppmanar kommissionen att överväga möjligheten att bedöma de ursprungliga anslagen och medfinansieringsnivåerna på grundval av Nuts 3 för att medlen ska kunna riktas till de områden där det behövs mest och för att förhindra uppkomsten av fickor av fattigdom och underutveckling. Parlamentet understryker att en sådan omställning bör ta hänsyn till eventuella negativa effekter på EU:s finansiering för större stadsområden, såsom storstadsområden.
88. Europaparlamentet anser att man vid tilldelningen av medel till lokala projekt i stads- och landsbygdsområden bör fokusera på projekt av gemensamt intresse och samtidigt främja små och medelstora företags deltagande. Parlamentet begär att mindre regionala finansieringsinstrument kombineras med större regionala initiativ för att öka deras effektivitet och politiska effekt. Parlamentet uppmanar kommissionen att tillhandahålla vägledning och planeringsstöd, särskilt för integrerade territoriella och små projekt, för att undvika tillbakadraganden och ändrad användning. Parlamentet betonar vikten av att stärka bottom-up-strategin för territoriell utveckling, som är ett verktyg för social innovation och kapacitetsuppbyggnad.
89. Europaparlamentet understryker vikten av god förvaltning på alla nivåer i förvaltningen av sammanhållningspolitiken. Parlamentet framhäver att förvaltningsstrukturernas kvalitet kan vara avgörande för en optimal mix av investeringsprioriteringar för att uppnå den vertikala och horisontella samordning på flera nivåer som behövs för att utforma och genomföra integrerade utvecklingsstrategier.
90. Europaparlamentet efterlyser en förstärkt representation av stads- och landsbygdsmyndigheterna i övervakningskommittéerna, vilka tillsammans skulle kunna utvärdera effektiviteten i förvaltningen av medlen. Parlamentet uppmanar att dessa företrädare bland annat bör dela ansvaret för programplanering och omfördelning för att respektera flernivåstyret.
91. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vidta nödvändiga åtgärder för att ta itu med de brister som konstaterats i förvaltningsmyndigheternas förvaltning av de sammanhållningspolitiska fonderna, och samtidigt förenkla tillgången till tekniskt stöd i syfte att förbättra de behöriga enheternas administrativa och förvaltningsmässiga kapacitet.
92. Europaparlamentet efterlyser ytterligare medverkan av kommissionens initiativ, såsom EU:s borgmästaravtal för klimat och energi, i processen med att utforma och genomföra nästa generations sammanhållningspolitiska regler. Parlamentet anser att stadsnätverk spelar en oumbärlig roll för att överbrygga klyftan mellan beslutsfattande och genomförande på plats. Parlamentet är medvetet om att politiskt stöd och genomförandestöd, som är inriktat på borgmästare och lokala myndigheter, ger betydligt bättre resultat i samband med genomförandet av politiken.

93. Europaparlamentet betonar att det finns skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller lokala och regionala myndigheternas befogenheter. Parlamentet efterlyser en förstärkt platsbaserad strategi för att föra förvaltningen av sammanhållningspolitiken närmare den regionala och lokala nivån. Parlamentet betonar att förberedande arbete, tillräcklig administrativ kapacitet och institutionellt stöd är oundgängliga för att garantera politikens effektivitet, minska oriktigheter och bedrägeri och undvika ytterligare administrativa bördor för förvaltande myndigheter, entreprenörer och slutmottagare.
94. Europaparlamentet är övertygat om att främjandet av en ökad känsla av lokalt och regionalt egenansvar på lång sikt samt EU-projektens varaktighet och en större hävstångseffekt för medfinansiering kan uppnås genom ökad finanspolitisk kapacitet för regioner och kommuner. Parlamentet erkänner att en sådan kurs skulle förbättra upplåningskapaciteten i regioner och kommuner i samband med finansiella instrument som tillhandahålls av EU:s budget. Parlamentet understryker att regionala och lokala budgetar bör kunna kompensera för effekterna av inflationschocker och eventuella kriser på projekt som medfinansieras av EU.
95. Europaparlamentet efterlyser ytterligare engagemang av Europeiska investeringsbanksgruppen (EIB-gruppen) i sammanhållningspolitiska investeringar, särskilt i mindre utvecklade regioner, genom stöd till hållbara städer, hållbar energi, den cirkulära ekonomin, gröna jobb samt lokala och regionala innovationsprojekt, bland annat genom ökad användning av finansieringsinstrument och stöd till investeringar från den privata sektorn. Parlamentet efterlyser en utvidgning av det lokala och regionala projektstödet och de finansiella instrument som kompletterar och mobiliserar EU:s bidrag. Parlamentet är medvetet om att EIB:s finansiering i många medlemsstater, såsom lån i strukturprogrammet, i hög grad bidrar till de nationella medfinansieringsskyldigheterna inom ramen för sammanhållningspolitiken, vilket i sin tur underlättar och påskyndar genomförandet av programmen.
96. Europaparlamentet understryker att teknisk, finansiell och administrativ kapacitet är avgörande för att säkerställa att förvaltningsorgan och lokala och regionala myndigheter förvärvar teknisk kunskap, särskilt om klimatförändringar, som de kan använda för stads- och landsbygdsplanering och stadsförvaltning. Parlamentet är övertygat om att detta kommer att leda till bättre utformning och utvärdering av projektförslag, effektivare resursfördelning och ett tillfredsställande budgetgenomförande utan betydande risk för tillbakadraganden.
97. Europaparlamentet uppmanar existerande program för tekniskt stöd och teknisk rådgivning att särskilt rikta in sig på mindre kommuner och gränsöverskridande områden, avlägsna områden och landsbygdsområden samt de yttersta randområdena och öregioner, för att hjälpa dem att möta nya utmaningar såsom den gröna omställningen och klimatförändringarna. Parlamentet understryker i detta avseende vikten av att instrument för tekniskt stöd utvecklas i samarbete mellan EIB och kommissionen, inbegripet när det gäller energieffektivitet. Parlamentet efterlyser riktat stöd i form av medfinansiering till 100 % av EU för teknisk, finansiell och administrativ kapacitetsuppbyggnad, projektutformning och projektförberedelser, identifiering och uppbyggnad av en projektplaneringsprocess samt strategisk planeringskapacitet, inbegripet planeringsinstrument. Parlamentet anser att Urbis-plattformen, som en gemensam kontaktpunkt för kommuner, bör vidareutvecklas.

98. Europaparlamentet insisterar på en kritisk översyn av kommissionens ad hoc-initiativ och en grundlig granskning av nya initiativ när det gäller deras kvalitet och kvantitet. Parlamentet kräver att denna process förvaltas gemensamt och i partnerskap, med garanterad representation på den lokala nivån, inbegripet av städer och landsbygdsområden samt av regioner och det civila samhällets organisationer. Parlamentet varnar för att en ökning av kommissionens ad hoc-initiativ, finansierade av sammanhållningspolitiska fonder och utan mervärde för den lokala och regionala nivån, riskerar att undergräva effektiviteten i de övergripande sammanhållningsanslag som planerats i förväg. Parlamentet insisterar på att varje nytt initiativ från kommissionen ska åtföljas av ett motsvarande budgettillägg.

o

o o

99. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén samt medlemsstaternas nationella och regionala parlament.

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN AV YTTRANDE HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN

Föredraganden förklarar, i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen, att han har mottagit synpunkter från följande enheter eller personer i samband med att betänkandet utarbetades, fram till dess att det antogs i utskottet:

Enhet och/eller person
European Commission
European Investment Bank Group
EUROCITIES
Council of European Municipalities and Regions (CEMR)
Deutscher Städtetag (Association of German Cities Brüsseler Büro)
Energy Cities
Capital Cities & Regions Network
The Network of European Metropolitan Regions and Areas (Metrex)
Murcia, Melilla, Madrid, Galicia, Valencia, Ceuta, Castilla y Leon, Canarias, Baleares, Nueremberg, Brandenburg, Kehlheim, Schoeneberg, Aachen, Viechtach, Rheinland-Pfalz, Sachsen

Ovanstående förteckning upprättas uteslutande på föredragandens ansvar.

14.11.2023

SKRIVELSE FRÅN UTSKOTTET FÖR JORDBRUK OCH LANDSBYGDENS UTVECKLING

Younous Omarjee
Ordförande
Utskottet för regional utveckling
BRYSSEL

IPOL-COM-AGRI D(2023) 37780

Ärende: Yttrande över sammanhållningspolitiken 2014–2020 – genomförande och resultat i medlemsstaterna – 2023/2121(INI)

Inom ramen för det aktuella förfarandet har utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling beslutat att lägga fram ett yttrande för utskottet för regional utveckling. Vid utskottssammanträdet den 28 juni 2023 beslutade AGRI-utskottets samordnare att avge detta yttrande i form av en skrivelse.

Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling beslutade, efter omröstningen om yttrandet den 7 december 2023, att uppmana utskottet för regional utveckling att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

Med vänlig hälsning,

Norbert Lins

FÖRSLAG

1. *Europaparlamentet betonar att man behöver stödja landsbygdsområden genom att värdesätta deras mångfald och potential, förbättra transportförbindelser, höghastighetsbredband, tillhandahållande av tjänster, ekonomisk diversifiering och skapande av arbetstillfällen, och hjälpa dem att möta utmaningar som markförstörelse på landsbygden, en åldrande landsbygdsbefolkning, avfolkning samt flykt från landsbygden, nedgångna samhällen i allmänhet, otillräcklig hälso- och sjukvård och otillräckliga utbildningsmöjligheter.*
2. *Europaparlamentet begär att Fonden för landsbygdsutveckling (nuvarande Ejflu) ska återinföras i förordningarna om gemensamma bestämmelser. En sådan fond bör förvaltas på regional nivå eller med ett avgörande regionalt deltagande, med större tonvikt än tidigare på strukturpolitiska åtgärder i glesbefolkade områden.*
3. *Europaparlamentet framhåller det värdefulla bidraget till landsbygdsutveckling från Leader-programmet, som syftar till att involvera lokala aktörer i utformningen och genomförandet av strategier för deras landsbygdsområden.*
4. *Europaparlamentet bekräftar att kopplingar mellan stad och landsbygd är viktiga, och att man behöver ta fram strategier som bygger på funktionella områden, i syfte att förhindra att landsbygdsområdena krymper.*
5. *Europaparlamentet noterar att sammanhållningspolitiken och regionala miljöstrategier erbjuder möjligheter att stödja jordbrukares och skogsförvaltares hållbara investeringar i anpassning till klimatförändringarna, särskilt i förebyggande av översvämningar, torka och bränder.*
6. *Europaparlamentet understryker att man behöver fastställa mål för sammanhållningspolitiken och den gemensamma jordbrukspolitiken som är sinsemellan konsekventa och jämförbara. Parlamentet betonar att man i dessa processer bör ta hänsyn till genusperspektivet.*
7. *Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fastställa och genomföra de flexibilitetsåtgärder som krävs för att säkerställa att outnyttjade EU-medel överförs och kanaliseras till olika jordbrukssektorer.*

BILAGA: FÖRTECKNING ÖVER ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN AV YTTRANDE HAR FÅTT INFORMATION FRÅN

Denna förteckning upprättas uteslutande på föredragandens ansvar. Föredraganden har fått information från följande enheter eller personer i samband med att förslaget till yttrande i form av en skrivelse utarbetades, fram till dess att det antogs i utskottet:

Enhet och/eller person

Detta yttrande har utarbetats med tillämpning av sekretessförfarandet. Det innebär att föredraganden av yttrande inte får någon information från enheter eller personer enligt denna bilaga.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Antagande	14.2.2024
Slutomröstning: resultat	+: 34 -: 0 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoş, Andrea Cozzolino, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Mircea-Gheorghe Hava, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Elżbieta Kruk, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Alin Mituţa, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Maxette Pirbakas, Wolfram Pirchner, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Ciarán Cuffe, Mónica Silvana González, Stelios Kypouropoulos, Denis Nesci, Rovana Plumb, Bronis Ropè
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 209.7)	Jarosław Duda, Karen Melchior, Maite Pagazaurtundúa

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

34	+
ECR	Elzbieta Kruk, Denis Nesci
NI	Andrea Cozzolino, Maxette Pirbakas
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Daniel Buda, Jarosław Duda, Mircea-Gheorghe Hava, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Stelios Kypourouopoulos, Andrey Novakov, Wolfram Pirchner
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Karen Melchior, Alin Mituța, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Corina Crețu, Mónica Silvana González, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Rosa D'Amato, Caroline Roose, Bronis Ropé

0	-

1	0
ID	André Rougé

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster